

Miesięcznik dla uczniów klas I - III Miejskiej Szkoły Podstawowej Nr 11 Numer 5/2022/2023

POMÓŻMY PTAKOM PRZETRWAĆ ZIMĘ!

Czy dokarmianie ptaków zimą to dobry pomysł? Jedni uważają, że należy pomagać ptakom przetrwać zimą, inni, że nie należy tego robić - ptaki powinny radzić sobie same. Gdy jednak zima jest ciężka: mroźna, śnieżna i do tego długa, warto w tym czasie zadbać o ptaki.

WAŻNE TEMATY tego numeru:

- ♣ O dokarmianiu skrzydlatych przyjaciół.
- ♣ Ptaki zimujące w Polsce.
- ♣ Rozwiąż zagadki, pokoloruj ptaki.
- ♣ Słów kilka o karmniku.
- ♣ Znajdź drogę do niego w labiryncie.

Nakarm ptaki, które marzną, które mokną.
Głodne ptaszki, co pukają w twoje okno.
Tę serdeczną, tę przyjazną dobrą myśl
zamień w czyn i zrób to zaraz. Zrób to dziś.
Włóż do torby czy okruszki, czy ziarenka,
co tam w domu zawsze znajdzie się pod ręką.
Pomóż ptakom. Niech przetrwają ciężkie dni.
Niech się wiosną cieszą, tak jak zimą - ty!

Zespół redakcyjny:

B. Skrobacz, J. Topol, E. Torbuś
Autorka numeru i grafiki
komputerowej – E. Torbuś

IM TRZEBA POMÓC - PTAKI ZIMUJĄCE W POLSCE.

Rozwiąż zagadki, a poznasz **nazwy skrzydlatych przyjaciół, którzy pozostają z nami zimą.** Następnie pokoloruj ptaki zgodnie z umieszczonymi obok nich opisami.

Często nas odwiedza
w czasie mroźnej zimy.
Słoninkę w karmniku
dla niej umieścimy.

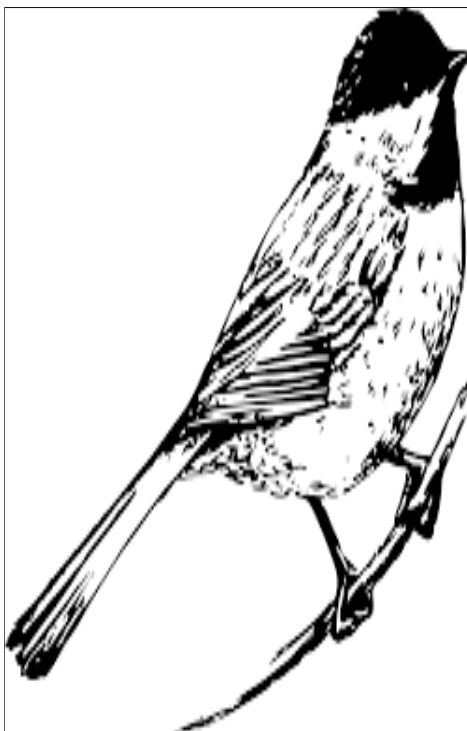
.....

SIKORA

to pospolity, wszędziebyłski i powszechnie znany ptaszek. Jest wielkości wróbla, a charakterystyczny, żółty brzusek z czarnym krawatem i równie czarną głową z białymi policzkami pozwala na łatwe odróżnienie sikory od innych gatunków ptaków.

Nóżki sikory są mocne i szaroniebieskie.

Na ptaki te można natknąć się praktycznie wszędzie. Nie stronią one od ludzi więc spotyka się je nawet w dużych, ruchliwych miastach.

Ja nie śpiewam jak kanarek,
piórka moje zwykle szare.
Zwykle po swojemu ćwierkam,
do okienka Twego zerkam.

.....

WRÓBEL

to mały ptak, który umiła życie ludzi.

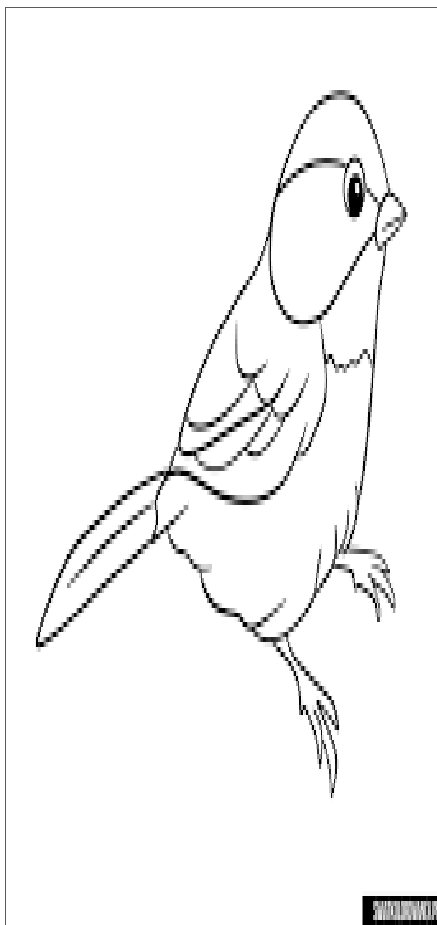
Warto wiedzieć, że populacja wróbli w Polsce systematycznie spada i dlatego są one pod ścisłą ochroną.

Wróbel to ptak o krępej budowie ciała i dużej głowie.

Samiec **wróbla** ma charakterystyczne czarne gardło, kasztanowy kark i szarą czapkę na głowie. Na skrzydłach widoczny jest biały pasek. Ciało samca jest szare od spodu, a wierzch i ogon są brązowe.

Samica **wróbla** ma szarobrunatny wierzch ciała i szary spód.

Wróble to ptaki, które dostosowały się do życia w sąsiedztwie ludzi.

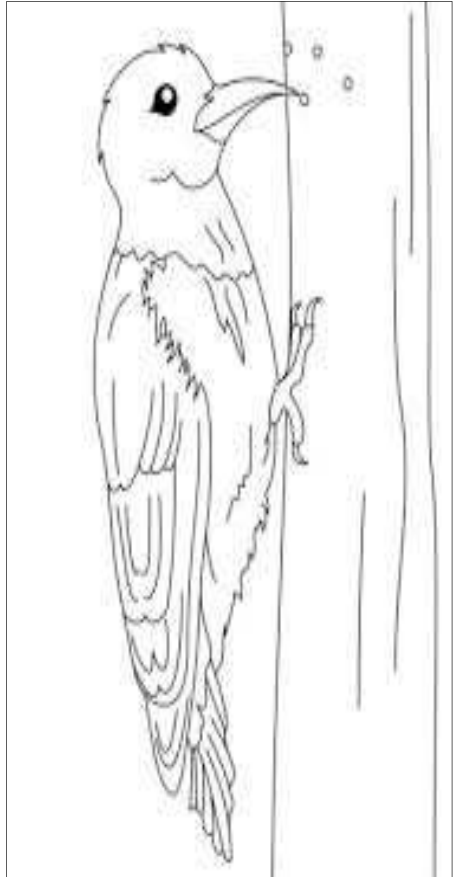

Dbą o wszystkie drzewa,
chce by zdrowe były,
żeby się robaczki
w nich nie zagnieździły.

.....

DZIĘCIOŁ

Pomimo, że w Polsce występuje aż 9 gatunków dzięciołów to słyszany odgłos stukania w drzewo z dużym prawdopodobieństwem należy do dzięcioła dużego - najbardziej pospolitego z polskich dzięciołów. Dzięcioł duży to średni ptak potocznie nazywany lekarzem lasu. Jest on bardzo łatwy do wypatrzenia i usłyszenia. Należy do ptaków mało płochliwych. Nieruchomo uczepiony pnia drzewa jest łatwy do zlokalizowania. Dzięcioł duży to ptak o kontrastowym biało-czarnym upierzeniu z elementami czerwieni. Wierzch ciała, skrzydeł, ogona oraz kupra czarny, gardło oraz pierś białe przedzielone czarną pręgą. Dziób czarny lub ciemnoszary. Nogi szare, tęczówka oka czerwona. Dzięcioł duży ma swoje siedliska w lasach liściastych, sosnowych, ogrodach i parkach.

Pospolita w całym kraju,
spotkasz w parku ją lub w gaju,
czarno - biała, ogon długi,
świecidełka ukraść lubi.

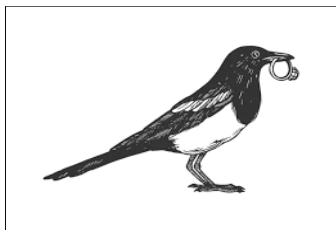
.....

Sroka to ptak, którego w Polsce można spotkać bardzo często.

Pochodzi ona z rodziny krukowatych. Jest charakterystyczna, czarno biała, dość duża i niekiedy bardzo krzykliwa.

Upierzenie sroki jest czarno - białe. Skrzydła są czarne, spód ciała biały, a nogi czarne. Czarny jest także dziób.

Sroka jest ptakiem, który często występuje w pobliżu skupisk ludzkich. Spotykana jest w okolicach osiedli mieszkaniowych, w centrach miast, na wsiach. Charakterystyczne dla sroki jest to, iż bardzo broni swojego terenu.

Sroczka - złodziejka (w dziobie pierścionek).

Lubi jarzębinę,
jest pięknie upstrzony,
pod szyją ma krawat
mocno czerwony.

.....

GIL

to ptak, którego można spotkać
w lasach i parkach. Unika on
otwartych terenów i
bezdzwonnych pól.

Samca **gila** łatwo można
rozpoznać po jaskrawo
różowoczerwonym spodzie
ciała i popielatym grzbiecie,
natomiast samica jest od spodu
szaro-beżowa, a jej grzbiet
jest brązowo-szary.

Młode **gila** nie posiadają
czarnej czapeczki a
ubarwieniem przypominają
samice.

Jarzębina - przysmak gila.

DOBRE RADY

DOKARMIAC PTAKI:

- powinno się wyłączyć zimą - w inne pory roku ptaki świetnie poradzą sobie same i dokarmianie nie jest konieczne,
- trzeba mądrze, aby nie czynić zwierzętom szkody,
- jeżeli zdecydujemy się rozpocząć dokarmianie musimy to robić codziennie, aż do ocieplenia,
- pożywienie dla ptaków wkładamy zawsze w to samo miejsce - ptaki przyzwyczajają się do niego i zawsze tutaj będą przylatywać. Powinno to być miejsce zaciszne i osłonięte przed wiatrem. Miejsce to jednocześnie powinno być odsłonięte, ponieważ ptaki unikają miejsc o ograniczonej przestrzeni, skąd trudno im uciec w przypadku jakiegokolwiek zagrożenia.

KARMNIK:

- można ustawić na zewnętrznym parapecie okna,
- powinien on posiadać spadzisty daszek chroniący pokarmy przed deszczem i śniegiem, najlepiej z okapem sięgającym poza obręb okna (żeby włożony do karmnika pokarm nie zamakał),
- najlepiej jakby miał także osłonę przed zachodnim oraz północnym wiatrem. Jednocześnie ptaki muszą mieć możliwość łatwego dolotu do karmnika i szybkiego odlotu z karmnika,
- ponieważ co jakiś czas trzeba go wyczyścić z resztek jedzenia i ptasich odchodów przydatna jest w karmniku wysuwana podłoga, którą łatwo można wyczyścić. Jeśli nie ma takiej podłogi warto na dnie karmnika położyć aluminiową lub plastikową tacę (co jakiś czas ją wyjmujemy i czyszcimy) albo wymienną folię,
- karmnik trzeba zamontować w takim miejscu, aby koty nie miały dostępu do posilających się ptaków.

CZYM DOKARMIAC PTAKI:

- nie wolno podawać ptakom spleśniałego pieczywa, ponieważ powoduje u nich dolegliwości gastryczne. Jeśli na dokarmianie przeznaczamy pieczywo, to tylko czerstwe i koniecznie podzielone na niewielkie kawałki, które ptaki będą mogły łatwo przełknąć,

- słonina, którą wieszamy na gałęziach drzew musi być surowa, bez przypraw i nie może wisieć dłużej niż 3 - 4 tygodnie - po tym czasie jęlczeje,
- ptakom można wysypywać nasiona słonecznika (łuskane bądź w łupinach), rozdrobnione, łuskane orzechy, siemię lniane, konopie, proso, różne kasze, pszenicę, owies, płatki owsiane. Do karmnika można też wykładać pokrojone kawałki jabłka,
- pokarm nie może być wilgotny, spleśniały, nieświeży, solony czy przyprawiany.

Odczytaj i narysuj drogę, którą ekspresowi ptaszki do karmnika pełnego ziarenkami.

